

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Paraphrasis in Epistolam B. Pauli II. Corinth. XI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

CVM à Corinthijs Paulus ad tempus propter prædicationem, & aliarum Ecclesiarum confirmationem discessisset, subintrarunt quidam interea pseudoapostoli, qui Corinthijs legem, puta circumcissionem, & sabbatum, & huiusmodi ad Christum conuersis necessario obseruanda prædicabant. Quo autem magis reciperentur, gloriabantur commendantes seipsos, & Apostolo derogantes, dicentes cum verum non esse Apostolum, qui cum Christo non ambulasset, nec in vita eius certus Apostolus institutus fuisset, & hoc modo ab Apostolo Corinthios ad se trahebant, pellentes eos in errorem de obseruatione legalium. Eam ob rem contra subdolos horum pseudoapostolorum gloriaciones ad seducendum instructas, cogebatur Apostolus quoque seipsum commendare, ac quanta pro veritate Euangelicæ prædicationis pertulerit, ad Corinthiorum referre ædificationem. Dicit igitur: Libenter sufferis insipientes, quia inaniter gloriantes sustinetis. Cum ergo mihi quoque, licet verè, sit gloriandum ad vestram utilitatem, non minus me puto sustinebitis, quam pseudoapostolos, nec agrè audietis, si quid in vestram dixerò ædificationem, quod nostram sonet laudem. Libenter enim sustinetis insipientes (quod mirum est) cum sitis ipsi sapientes. Aut per ironiam: Insipientes toleratis per mansuetudinem, propterea quod viri estis vos sapientes, hoc est, maximè insipientes. Sustinetis enim, si quis in seruitutem vos reducere nititur legis, aut si quis in vos tanquam in seruos dominatum sibi vendicat. Si quis vestra tollit, rapit, deuorat, aut consumit, cum ego vobis parcens, nihil à vobis vel Euangelij causa volui accipere. Sustinetis quoque si quis vestra in modum accipit, quem pascendum fouet. Si quis extollitur, nobilitatem præstantiamque iactans, quod natus sit de semine Abraham, & huiusmodi. Si quis in faciem vos cædit, manifestam vobis coram obijciens improprij contumeliam, contemnens vos quod carnaliter non estis circumcisi, sed idola olim colueritis. In omnibus his taxat pseudoapostolos Iudæos. Hos autem vos dico sustinere secundum ignobilitatem, propterea quod ignobiliores vos ducitis, vt pote qui idola coluistis, & ex gentibus ad fidem venistis, quam illos pseudoapostolos, qui ex circumcissione se iactant, quasi nos veri Apostoli infirmi fuerimus, & impotentes simili modo gloriari in hac parte de nobilitate generis Hebræorum, de lege & circumcissione.

Quomodo
Apostolus
se se lauda-
uerit.

Dico autem hoc in insipientia, quia sapientis est viri inaniter non laudare seipsum. Obserua tamen quod Paulus neque insipienter neque inaniter, sed ex charitate & veritate, necessariòque ad reducendos ab errore deceptos seipsum laudauerit. Ideò ait, quamuis sapientiæ non sit ita loqui: In quo tamen quis pseudoapostolorum audet, vel de genere, vel de prædicatione, vel de labore, vel de donis Dei, se aut laudare, aut iactare, audeo & ego qui non villior, aut, atque ipsi, non minus insignis sum. Hebræi sunt (hoc enim est quod iactant) & ego Hebræus sum. Israelita sunt, & ego Israelita sum. Semen Abraham sunt, & ego sum. Ministri Christi sunt, iuxta apparentiam & eorundem fictionem, & ego verus minister sum. Vt minus
sapient

sapiens dicam (propterea quod non deceat, ut alicui me præferam) plus ego,
 & verius sum Christi minister, quam illi. Incipit autem enarrare, quare ve-
 rius, iustiusq; Dei dici possit minister, & labores quos tam pro Christo per-
 tulerat, quam pro Euangelio refert, quo tamen se non cupit hac offensio-
 ne (vt iam dixi) Corinthijs maiorem reddere, sed Corinthios à seductoribus
 auertere, ad veramq; Euangelicæ prædicationis normâ reuocare. Ita enim
 vitam transegi, inquit, post meam conuersionem, vt fuero in laboribus
 plurimis, & non solum pluribus, quam pseudoapostoli, sed etiam quam
 veri Apostoli, quia plus omnibus laboraui. In carceribus abundanti-
 us propter Euangelicam prædicationem, in plagis, flagellorumq; vulneribus su-
 pramodum humanæ virtutis. Nam etsi fortasse illi cæsi fuerint, ego tamen
 atrocius afflictus sum. In mortibus frequenter. Sæpenumero enim ad mor-
 tem vsque cruciatus sum, multisq; alijs & crebris periculis interfui mor-
 tis propter Christum. A Iudæis quinque quadragenas vna minus accepi,
 hoc est, quinque flagellatus sum, in quarum quavis flagellatione quadra-
 ginta recepi percussiones, seu plagas, vna minus, quasi transgressor legis, &
 propterea quod nouam Christi gratiam prædicabam. Fuit hic olim casti-
 gandi modus Iudæis institutus in lege, vt si quis grauiter deliquerit, cædere-
 tur iuxta mensuram delicti, non tamen vltra quadraginta reciperet plagas,
 ne fœde nimis laceraretur. Iudæi ergo vt Paulo non plures, quam lex ad-
 mitteret, plagas inferrent, dum quinque eum cæderunt, in singulis flagel-
 lationibus, triginta nouem (quasi vnâ plagam donantes, ne crudeles,
 sed misericordes haberentur) ei plagas intulerunt. Sequitur: Ego ter vir-
 gis cæsus sum à Gentibus. Semel à Iudæis lapidatus sum, vt in Actis habetur,
 lapidantes Iudæi Paulum, traxerunt extra ciuitatem, & stantes eum
 mortuum, Ter naufragium feci, passus periculum mortis ex nauis fractio-
 ne. Nocte ac die in profundo maris fui, hoc est, ferme quotidie tempestati-
 bus & periculis maris interfui. Aut ad noctem & diem sub aquismersus ac
 retentus, non tamen Deo miserante præfocatus, inde iterum saluus redij. In
 itineribus sæpe, vbi insidias non raro passus sum, in periculis quoque flu-
 minum, & in periculis latronū sæpe versatus sum, excitante hac humani
 generis inimico, quibus & Pauli labores, & fructum impedire moliebatur
 animarum. Adde iam in quibus fuero in periculis ex genere, hoc est, ex gen-
 te mea Iudæorum, qui mihi vehementius inuidebant, atrociusq; me perse-
 quebantur, quam cæteros Apostolos, adeo vt quidam eorum, sicut in Actis
 legitur, se nec manducare nec bibere deuouerent, nisi occidissent Paulum.
 In periculis præterea fui ex gentibus, qui ediuerso propter idololatriæ de-
 structionem me persequebatur. Fui quoque in periculis multis mortis, tam
 in ciuitate propter tumultuationē plebis, quam in solitudine à bestijs, pe-
 riculis in mari, periculisq; interfui in cōuersatione falsorum fratrum, qui
 Christianismum receperant, non relicto Iudaismo. Præterea versatus sum
 quotidie mala & aduersa patiens in labore manuum, quibus sustentare me.
 In ærumna, inopia, aut languore, in multis vigilijs, in fame & siti, in iei-
 nijs multis, in frigore & nuditate, quia pauperime fui vestitus. Hac omnia
 pro Christo, & pro verbo Dei passus sum, præter illa, quæ externe mihi
 propter alios adueniunt, & præmunt, vt sunt instantia mea quotidiana, quæ
 quoti-

1. Cor. 4.

Deut. 25.

Act. 14.

Act. 7.

Act. 23.

quotidie me angant & torquent. Sollicitudo omnium Ecclesiarum, quæ mihi lacerat ne amittam iterum aliquem, qui per me sit conuersus, & ne fidelium quispiam seducatur, ne pereat aliquis, ne tandem non proficiant hi, quos Christo sum lucratus. Quis infirmatur, & ego per compassionem non infirmor? Quis scandalizatur, cuius scandalo ego non vror? Omnium enim dolores, tristitias, scandalatq; in corde meo per communionem charitatis ego sentio. Hæc, inquit, mihi patienda quotidie occurrunt, sed non propterea gloriari, nisi in Domino expedit. Nam etsi pro Christo gloriari oportet, aut gloriari operæ precium est, gloriabor in his quæ sunt infirmitatis meæ, hoc est, in passionibus & tristitijs meis, quas pro Christo patior. Pseudoapostoli gloriari quidem volunt, verum quia nihil pro Christo passi sunt, in generis nobilitate percipiunt gloriari. Ego verò, si gloriam dū est, in humilitate & infirmitate meâ gloriabor. Deus & Pater Domini nostri Iesu Christi, qui est benedictus in secula, scit, & testimoniū mihi feret, quod non mentior, quæ dixi, aut dicturus sum. Damasci præpositus gentis Aretæ regis custodiebat portas ciuitatis Damasci, quæ ciuitas ad regē illū pertinebat, precibus & muneribus victus Iudæorū voluit me cōprehendere, in ciuitate conclusum, vt occideret. Sed per fenestrā in sporta submissus sum per murum fratribus ad hoc vrgētibus & impellentibus, vt in vtilitate seruauer Ecclesiam. Quo sic elapsus eius euasi manus. Si itaq; gloriari propter pseudoapostolos oportet, non expedit quidē propter humilitatis periculū & timorem scandalis: nihilominus tamē propter vestrā vtilitatē necesse est gloriari. Audistis enim pseudoapostolorum iactantiā, quorū gloriā falsam obfuscant nitimur per veritatem gloriæ. Verum de aduersitatibus perpessus hæc dicta sunt satis. Veniā autē ad visiones & reuelationes Domini. Expende hic, quanta, quā immaniāq; sustinuerit Paulus pro Christo. Quare non immerito de eo dixerit Dominus ad Ananiam: *Vas electionis mihi est iste, qui portet nomen meum coram gentibus & regibus. Ego ostendā illi quantā oporteat eum pro nomine meo pati.* Veniā, inquit, autem ad visiones & reuelationes Domini, quas à Domino recepi, ne illas omnino taceam, aut præteream. Scio hominem in Christo raptum ante annos quatuordecim vsque ad tertium cælum, hoc est, ad cælum empyreum, seu igneum lucidum, supremum, quod locus est beatorum. Siue autem raptus sit homo ille cum corpore, an sine corpore, nescio, Deus scit, Et scio hominē eundem raptū in paradysum, sed raptus ne sit in corpore, an extra corpus nescio, Deus id nouit. Nulli dubiū est de seipso hic loqui Paulum, quamuis modestiæ causā & ob iactantiā vitādā, quasi de alio quopiam loquatur. Scio itaque eundem raptum in paradysum. De eodem paradiso hoc est, cælo corporali, aut spiritali beatorum manifestatione putatur loqui, quem latroni Dominus in cruce promisit, dicens: *Hodie mecum eris in paradiso.* & in Apocalypsi: *Vincenti dabo edere de ligno vite, quod est in paradiso Dei mei.* Itaq; huiuscemodi scio hominē, qui est raptus in paradysum, & audiuit arcana verba, quæ non licet homini manifestari. Ego igitur ea duntaxat refero, quæ dici possunt. Quæ verò dici, aut nō possunt, aut non debent, taceo. Pro huiuscemodi tamen homine gloriabor gaudens, in Domino, & gratias agens: pro me autem, quod sim circumcisus, quod de femine sim Abrahæ natus, nihil gloriabor, nisi in infirmitatibus & passi-

Act. 9.

Ibidem.

Luc. 21.
Apoc. 2.

Hier. 9.

onibus

in quibus meis, quas pro Christo patior. Nam etsi ordinatè etiam voluero gloriarì, non ero, licet quibusdam videar, inspiens in hac gloriatione. Neque enim falsa, sed veritatem dicam, in qua gloriarì non est inspiens. Parca autem, nõ omnia, nec tumidè, sed modestè Dei dona referens, ne quis me existimet, aut sublimioris esse naturæ, aut excellentioris perfectionis supra id, quod videt in me, aut aliquid ex me. Nam ne magnitudo reuelationis extollat me, neve mihi suboriatur ex Dei donis elatio, additus est mihi stimulus carnis meæ. Tribulationes & infirmitates carnis, aut tentatione libidinis carnis insinuat, quàm illi Angelus Satanæ excitabat post raptum, quàm ante vehementiorem. Datus igitur mihi ad vtilitatem est à Deo omnia prævidente & gubernante stimulus carnis meæ Angelus Satanæ, qui me colaphizet, qui me ignominiosè humiliet, & in me ipsius considerationem impellat. Aut qui me punctiõibus aduersitatum, infirmitatumq; affligat. Pro cuius amotione ter Dominum rogavi, quo recedete fierem liberior spiritui, Dominus non quod volebam, sed quod mihi expediebat facturus, siue per Angelum, siue per internam inspirationem illuminantem, Sufficit, inquit, tibi gratia mea, assistens, & ne pecces protegens. Aut hoc tibi satis sit, vt habeas gratiam meam. Nam virtus in infirmitate perficitur. Hoc autem bifariam contingit: aut vt infirmitas, siue corporalis, siue etiam spiritualis materia sit exercendæ virtutis, puta humilitatis, aut patientiæ, quæ per infirmitatem crescat, atque ex pugna, & ex ipsa aduersitatis sustentia seipsa quotidie maior efficiatur, vt quod homo sustinendo varia efficitur prudentior. (Qui enim non est tentatus, quid sciet) re ipsa periculum faciens suæ infirmitatis, quo sapientius se posthac gubernet, Sequitur:

Virtus bifariam in infirmitate perficitur.

Eccle. 24.

Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis. Hic vides, quod Paulum Dominus non in exauditum reliquerit, qui petiuit à stimulo huius tentationis se liberari, quoniã quidem & si non liberauit illum eo modo, quo Paulo videbatur vtile, exaudiuit tamẽ eum, quomodo ipse id Paulo cognouit commodo futurum. Nec Paulus hic deliquit, aliud quam Dominus dare voluit rogans, quia vbi voluntatem didicit Christi, non deinceps rogauit liberari. Sed libenter, inquit, gloriabor in hoc, quod infirmitates, tribulationesq; sustineo, quandoquidem in hoc, quod sum infirmus, fortissime facit Christi virtus.

EXEGESIS EVANGELII DOMINICAE

Sexagesima. Luca VIII.

Magna fuit turbæ reuerentia ad Christum, magna deuotio, magna fides audiendi verbũ Dei, infatigabiliter enim ac indefinenter Christum sequebantur, & quocunq; ibat Christum requirebant, ad ipsum confluentes, Itaq; cum iter faceret per ciuitates & castella, prædicabat regnum Dei. Cum verò quadam die domum exiret, vbi docuerat, venit iuxta mare, vbi tanta ad eum confluxerat populi multitudo, vt in nauim ascendens doceret, omnis verò plebs staret in littore. Tunc enim ex nauis docens hodiernum prædicauit Euangelium, quod Lucas in hunc refert modum.

V 4 Cùm